

Bu, kurs bilgilerinin en önemli bölümlerinden oluşan hızlı ve faydalı bir özetir.

1 Eğitimin Amaçları

Bu 90 dakikalık kursun sonunda aşağıdaki hususlarda bilgi sahibi olacaksınız:

- transit rejimi kavramı;
- farklı transit rejimi senaryoları;
- dış transit ve iç transit;
- Birlik transiti ve ortak transit hareketleri;
- TIR transit hareketi;
- diğer transit hareketleri;
- soruşturma prosedürünün ne zaman ve nasıl uygulanacağı;
- çeşitli basitleştirmeler.

2 Genel bilgiler

- **Transit rejimi** dört **özel rejim** kategorisinden biridir. Bir gümrük bölgesinin iki noktası arasında, başka bir gümrük bölgesi üzerinden veya iki ya da daha fazla farklı gümrük bölgesi arasında eşyaların hareketini kolaylaştırmak için kullanılan bir gümrük rejimidir.
- **Farklı transit rejimi** senaryoları şunlardır:
 - Birlik gümrük bölgesine girip daha sonra bu bölgenin dışına çıkmak;
 - Birlik gümrük bölgesinin dışına çıkıp daha sonra bu bölgeye yeniden girmek;
 - Birlik gümrük bölgesine girmek ve Birlik gümrük bölgesi içinde belirli bir noktaya kadar hareketi sürdürmek;
 - eşyaları bir ihracat rejimine ve daha sonra bir transit rejimine tabi tutmak.
- Transit hareketlerine dahil olan gümrük idareleri şunlardır:
 - **Hareket gümrük idaresi:**
 - transit beyannamesini kabul eder;
 - risk analizi gerçekleştirir ve bazı durumlarda eşyaları kontrol eder;
 - eşyaların varış gümrük idaresine ulaşması gereken zaman sınırını belirler;
 - transit rejimini sonlandırır ve teminatı serbest bırakır.
 - **Varış gümrük idaresi:**
 - başka bir kontrol gerçekleştirir ve eşyaların belirlenen zaman sınırı içinde ulaşmış kontrol eder;
 - eşyaların ve/veya belgelerin doğrulanma süreci başarıyla sonuçlandığında ya da tatmin edici kabul edildiğinde kontrol sonuçlarını hareket gümrük idaresine gönderir.

- **Transit gümrük idaresi**, eşyanın transit rejimi kapsamında Birlik gümrük bölgesine girip çıktığı, gözetimden sorumlu gümrük idaresidir, ancak burası hareket veya varış noktası değildir. Transit gümrük idaresi:
 - transit rejimi kapsamındaki belirli eşyanın giriş veya çıkışını onaylar.

3 Transit rejimi prosedürleri

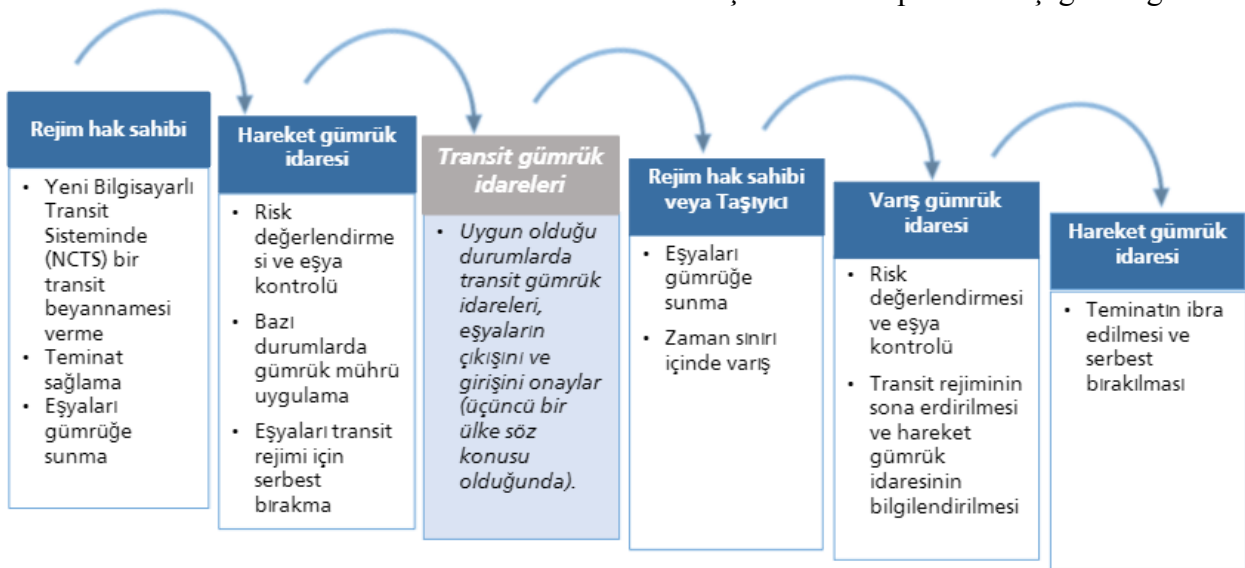
- **Dış Transit (T1)** genellikle Birlik dışı eşyalar için geçerlidir.
 - Dış transit rejimi, varsayılan olarak Birlik dışı eşyaların, gümrük vergilerinin ve diğer ücretlerin askıya alınması amacıyla Birlik gümrük bölgesi içinde bir noktadan başka bir noktaya taşınmasına olanak tanır.
- **İç Transit (T2)** genellikle Birlik eşyaları için geçerlidir.
 - İç transit rejimi bir ekonomik operatörün, eşyaların Birlik statüsünü değiştirmeksizin Birlik gümrük bölgesinden geçici olarak çıkış yapmasına ve bu bölgeye yeniden girmesine olanak tanır.

4 Birlik transiti ve ortak transit rejimi

- En sık kullanılan ve birbirine benzer transit hareketler şunlardır:

	Birlik Transiti	Ortak Transit
Yasal dayanak	ABGK	Ortak transit rejimine ilişkin 20 Mayıs 1987 tarihli Sözleşme
Kapsam Dahilindeki Bölge	Birlik gümrük bölgesi (ayrıca Andorra ve San Marino)	Birlik gümrük bölgesi ve Sözleşmenin diğer âkit tarafları: İzlanda, İsviçre, Lihtenştayn, Norveç, Türkiye, Makedonya ve Sırbistan.

- Birlik transiti ve ortak transit rejimleri aşağıdaki şekillerde uygulanabilir:
 - NCTS sisteminde (ağırlıklı olarak kara yolu taşımacılığı için);
 - Demir yolu, deniz ve hava taşımacılığı için kağıt üzerinde (izin gereklidir);
 - Hava ve deniz taşımacılığı için elektronik manifestolar kullanılarak (izin gereklidir).
- NCTS sistemindeki Birlik transiti ve ortak transite ilişkin standart prosedür aşağıdaki gibidir:

- **Rejim hak sahibi**, gümrük beyannamesini veren veya adına bu beyannamenin verildiği kişiyi ifade eder. Hak sahibi aşağıdakilerden **sorumludur**:
 - Zaman sınırı içinde eşyaların ve gerekli bilgilerin varış gümrük idaresine sunulması;
 - Transit rejimine ilişkin gümrük hükümlerine uyulması;
 - Teminat sağlanması;
 - Gümrük vergilerini ödeme yükümlülüğü durumunda muaccel olabilecek gümrük vergileri ve diğer ücretlerin ödenmesi.
- Eşyanın transit rejimine tabi tutulduğunu bilerek eşyaları kabul eden **diğer kişiler** de eşyanın varış gümrük idaresine sunulmasından sorumlu olabilir. Bununla birlikte **rejim hak sahibi tam mükellef olmaya devam eder**.
- Gümrük idareleri bazı **basitleştirmelere** yetki verebilir:
 - **izinli gönderici**: İzinli gönderici, eşyaları hareket gümrük idaresine sunmaksızın transit işlemlerini yapmaya yetkisi olan kişidir;
 - **izinli alıcı**: İzinli gönderici, transit rejimi kapsamındaki eşyaları;
 - varış gümrük idaresine sunmaksızın kendi tesisinde veya belirlenmiş başka bir yerde teslim almaya yetkili kişidir;
 - **Elektronik Nakliye Belgesi (ETD)**: Bu basitleştirme, hava veya deniz taşımacılığı için bir ETD'nin transit beyannamesi olarak kullanılmasına atıfta bulunur ve ilgili yükseltilmiş ekonomik operatör sistemlerinin kullanıma sunulma tarihinden itibaren geçerlidir (en geç 1 Mayıs 2018'den itibaren). İlgili sistemler yükseltilmediği sürece, deniz ve hava taşımacılığında kullanılan elektronik manifestolar için transit yetkileri geçerlidir;
 - **Daha az veri barındıran transit beyannamesi**: Bu basitleştirme, eşyaları Birlik transit rejimine tabi tutmak için veri gereksinimleri azaltan bir transit beyannamesi kullanılmasına olanak tanır. İlgili yükseltilmiş sistem (NCTS) kullanıma sunulmadığı sürece geçiş yetkileri kağıt üzerinde demir yolu, deniz ve hava taşımacılığı için geçerlidir;
 - **özel tür mühürlerin kullanımı**: Bir ekonomik operatör, özel türde bir mühür kullanma yetkisi için başvuruda bulunabilir. Bu da gümrüğe gitmek ve sevkiyat mühürlerini almak yerine söz konusu mühürleri kullanmasına olanak tanır.
- **Yolculuk sırasında bir olay** meydana gelirse **taşıyıcı**, olayın meydana geldiği Üye Devletteki **en yakın** gümrük idaresini **derhal bilgilendirmelidir**. Bu gümrük idaresi, hareketin devam edip edemeyeceğine veya uygun önlemlerin alınıp alınmayacağına karar verir.

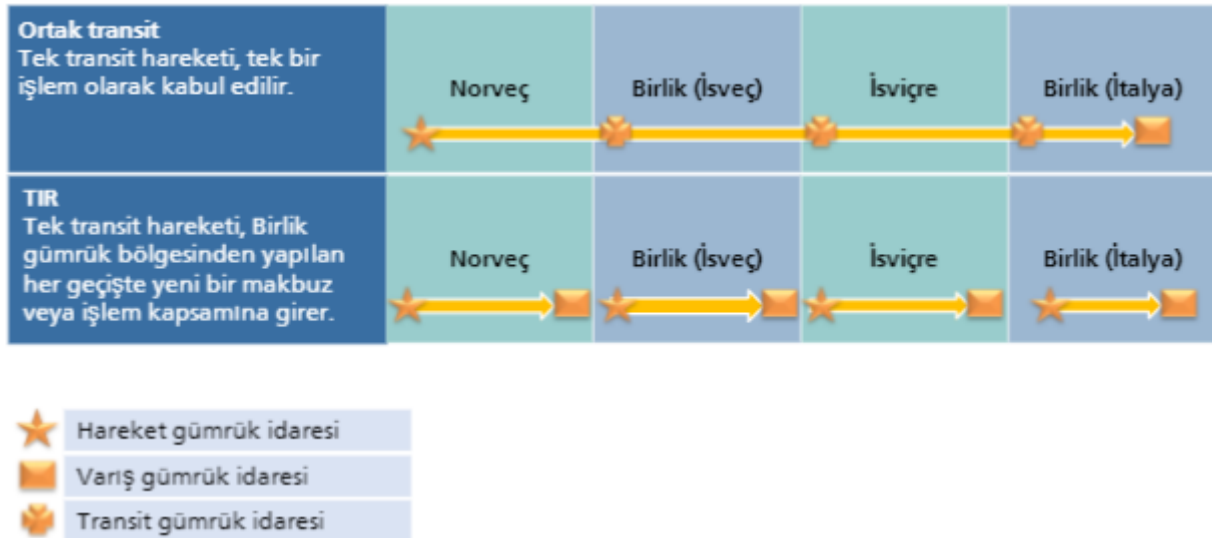
Olay örnekleri:

 - eşyaların aktarılması,
 - taşıyıcının kontrolü dışındaki nedenlerden dolayı mühürlerin kırılması;
 - önceden belirlenen yol güzergâhının dışına çıkılması.

NCTS sisteminin yükseltildiği tarih itibarıyla, olayla ilgili tüm detaylar bu sisteme kaydedilecektir.
- Eşyaların varış gümrük idaresine teslim edilmediği durumlarda (örneğin eşyalar çalındığında), **bir soruşturma ve bazı durumlarda kurtarma** işlemleri başlatılır.

5 TIR

- TIR, oldukça yaygın şekilde kullanılan transit hareketlerinden biridir.
- TIR işlemleri, **eşyaların tek bir TIR karnesi** aracılığıyla **birden fazla sınırı geçerek kara yolu ile taşınmasına** olanak tanır. Bu, eşyaların bir ülkedeki hareket gümrük idaresi veya gümrük Birliği ile başka bir ülkedeki varış gümrük idaresi ya da gümrük Birliği arasında taşınması anlamına gelir.
- TIR transit rejimi yasal dayanağını, ilgili ülkelerin taraf olması gereken **1975 tarihli TIR Sözleşmesinden** almaktadır.
- TIR işlemlerinde gümrük **beyannamesi olarak TIR karnesi** kullanılır.
- TIR hareketinin karşılaması gereken koşullar şunlardır:
 - Eşyalar **onaylı araçlarda veya konteynerlerde** taşınır.
 - Eşyalar, TIR Sözleşmesinde belirlenen uluslararası organizasyona bağlı ulusal teminat veren **kuruluşlar tarafından düzenlenen TIR karnesi** kapsamına dahildir.
 - Taşımacılığın **en az bir bölümü kara yolu ile gerçekleştirilir**.
 - TIR karnesi, askıya alınan gümrük vergilerinin ve diğer vergilerin ödenmesi için **uluslararası geçerliliğe sahip bir teminat görevi görür**.
- TIR hareketi ve Birlik gümrük bölgesi için aşağıdakiler geçerlidir:
 - Birlik gümrük bölgesi tek bir bölge olarak kabul edilir.
 - TIR hareketleri Birlik gümrük bölgesi dışında veya üçüncü bir ülkeden geçerek Birlik içerisindeki iki nokta arasında başlamalı ya da sona ermelidir.
 - Hak sahibi, fiziki TIR karnesine ek olarak, verileri NCTS sistemine girmekle yükümlüdür.
 - TIR karnesi, ancak ilgili teminat Birlik gümrük bölgesinde kabul edildiğinde geçerlidir.
- Ortak transit ile TIR hareketi arasındaki temel fark, ortak transit bir bölgeden geçen **tek bir transit hareketini** ifade derken **TIR hareketinin**, TIR Sözleşmesinin standartlaştırılmış kurallarını kullanan **bir dizi ulusal prosedür**.

6 Diğer türden transit hareketleri

6.1 ATA Sözleşmesi rejimi

- Geçici Kabul (ATA) rejimi, eşyaların belirli bir süre içinde bir veya daha fazla ülkede ya da gümrük birliğinde, eşyanın ülkeye girdiği haliyle aynı durumda ülkeden çıkması koşuluyla gümrük vergileri ve diğer ücretler ödenmeden kullanılmasına olanak tanır.
- Bu rejimin yasal dayanağı, ATA Sözleşmesi ve Geçici İthalata İlişkin Sözleşmedir (İstanbul Sözleşmesi olarak da bilinir).
- ATA rejimi için teminat gerekir.

6.2 Posta sistemi

- Ekonomik operatörün, "posta hizmetinin sorumluluğu altında" oldukları sürece giren, çıkan veya taşınan posta gönderileri için gümrük beyannamesi vermesi gerekmez.
- Gümrük rejimleri ve işlemleri posta veya kurye şirketleri tarafından yerine getirilir.

6.3 NATO Form 302

- Gümrük mevzuatı, Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) ülkelerinin askeri eşyalarının NATO ülkelerinin topraklarında taşınması için özel bir form tanımlamaktadır.

6.4 Ren Nehri manifestosu

- Ren Nehri manifestosu rejimi, eşyaların Ren Nehri ve nehre bağlı kollar üzerindeki hareketini kolaylaştırmak için oluşturulmuştur. Uygun olduğu yerlerde Birlik transit belgesi olarak da kullanılabilir.

Buradaki bilgilerin en önemli kurs bilgilerinin hızlı ve kullanışlı bir özeti olduğunu unutmayın. Sadece Avrupa Birliği Resmi Gazetesinde yayınlanan Avrupa Birliği mevzuatı esas olarak kabul edilmektedir. Komisyon, eğitimle ilgili hiçbir sorumluluk veya yükümlülük kabul etmez.